

SEPTEMBER 2026

Terug in de tijd
Technologie
van toen

Nieuwe pinpas
Zeven vragen
en antwoorden

Extra:
boekje vol
feesttips

Weggooien? Zonde
Zó werkt een repaircafé

Repareren kun je leren

Er is iets afgebroken van de printer, de tv blijft op zwart of het snoer van de stofzuiger rolt niet meer op. Het apparaat dan maar vervangen? Zonde, vinden ze bij het repaircafé. Want waarom iets weggooien dat misschien nog te maken is? Zeker nu de berg elektronisch afval steeds groter wordt. Het repaircafé wil laten zien dat het ook anders kan: repareren in plaats van vervangen.

Tekst: Nynke Vermaat **Foto's:** Robert Tjalondo

Grote werktafels vol onderdelen, gereedschap en mensen in blauwe truien op kleine stoelen. Zo ziet het technieklokaal van het Stanislas vmbo mavo in Delft eruit. Want vandaag is hier het Repair Café Delft. Mensen komen er met kapotte spullen, die ze samen met een deskundige proberen te repareren. Deze zaterdag is het drukker dan normaal. Er staan 48 reparaties op de planning. Bij een tweede locatie van Repair Café Delft staan vandaag nog eens 37 reparaties gepland.

Repaircafé

Wat is een repaircafé?

Een repaircafé is een gratis bijeenkomst waar mensen kapotte spullen samen met handige vrijwilligers repareren. Er is gereedschap en vaak ook materiaal voor bijvoorbeeld kleding, meubels, elektrische apparaten, fietsen en speelgoed. Het doel is om spullen langer te gebruiken, minder weg te gooien en mensen te leren zelf te repareren. Wat er gerepareerd kan worden, verschilt per repaircafé. Ook de openingstijden en of je een afspraak moet maken verschillen. Alles draait op vrijwilligers. Vaak wordt ook de ruimte gratis beschikbaar gesteld. Bezoekers kunnen vrijwillig een bijdrage geven.

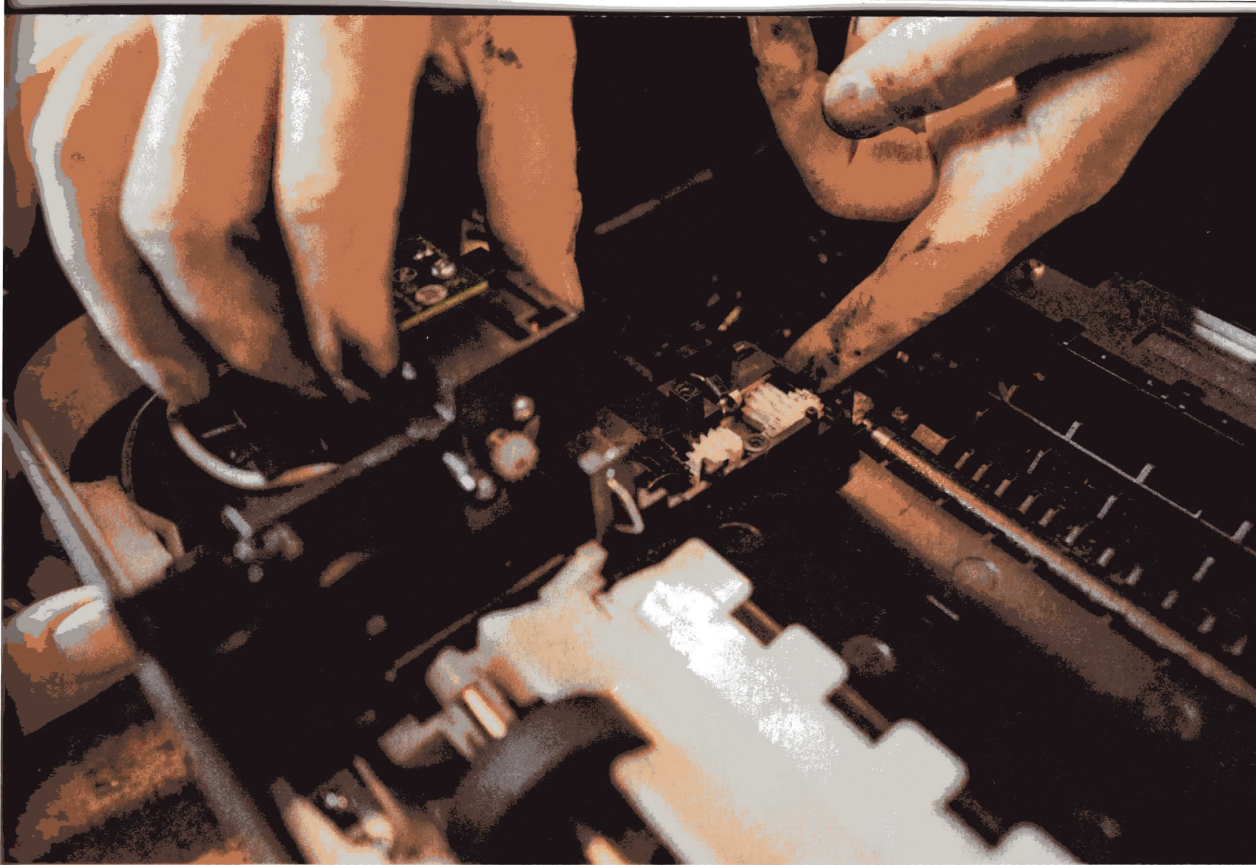
Twee vrijwilligers (met blauw poloshirt) halen voorzichtig de onderkant van een laptop. Er is iets verbogen waardoor het scherm niet goed meer openklapt. Als de schroeven eruit zijn, wippen ze de plastic verbindingen één voor één los. Het is haast spannend om naar te kijken. De eigenaar van het apparaat is even weg, koffie halen misschien.

Van stofzuiger tot laptop

Er is een tafel met naaimachines, waar kleding en ander textiel wordt gerepareerd. Op een werkbank ligt een elektrische heggenschaar uit elkaar. Op een andere tafel wordt een naaimachine zonder plastic behuizing onderzocht. Ook wordt het lampje van een tosti-ijzer gerepareerd. Verder is er iemand met een bronzen beeldje waarvan een stukje is afgebroken. En er zijn al meerdere stofzuigers, koffieapparaten en laptops binnengebracht. Bij een van de laptops lukte het thuis niet om een programma te installeren. Dat is geen echte reparatie, maar ook daarbij kan het repaircafé helpen. Zo was er eerder ook een Linuxcafé voor mensen met een Windows 10-computer die niet naar Windows 11 kunnen overstappen. Daar konden zij kennismaken met Linux en hulp krijgen bij de installatie.

Laatste hoop

Het opvallendste apparaat van vandaag is een grote inductiekookplaat met vijf pitten. De huisregel is dat je het apparaat zelf moet kunnen dragen. Om te voorkomen dat mensen met hele wasmachines of koelkasten langskomen. Donja (48) bracht het apparaat binnen. “Van de vijf pitten deden er eerst twee het niet meer”, vertelt ze. “Daarna viel ook een derde uit. Het is een oud model dat niet meer wordt gemaakt. Een nieuwe kookplaat past niet in het

gat van het aanrecht, dus dan moet ook het keukenblad worden vervangen. Ik ben hier eerder geweest met een naaimachine die ik eigenlijk al had opgegeven. Ze kregen hem toch weer aan de praat. Daarom is dit mijn laatste hoop. Anders moet de keuken worden verbouwd.”

Zelf aan het werk

Het idee van het repaircafé is dat bezoekers hun spullen zélf repareren, met hulp van een deskundige. “In de praktijk gaat het vaak andersom”, vertelt vrijwilliger Peter. “Meestal repareert de vrijwilliger en helpt de bezoeker mee. Daar leer je ook van. En zo belandt er weer een apparaat minder bij het afval.” Niet iedereen begrijpt dat meteen. “Soms denkt iemand dat hij het apparaat kan achterlaten en later weer ophalen. Maar het gaat er juist om dat mensen zien dat je veel spullen zelf kunt repareren, in plaats van ze meteen weg te gooien.” Vrijwilliger Floris vult aan: “Eigenlijk zijn we hier vooral bezig om mensen iets te

leren. Dat vind ik nog belangrijker dan de reparatie zelf.”

Jonge vrijwilligers

Voor Peter is het milieu een belangrijke reden om vrijwilliger te zijn. “Thuis leerde ik zuinig om te gaan met spullen en ze zelf te repareren. Later werd mijn vader actief in een milieubeweging. Dat zit er bij mij nog steeds in.” Vrijwilliger Henk ziet het anders. “Mensen zeggen dat ik handig ben en ik help graag. Apparaten met wat elektronica kan ik meestal wel maken. Maar digitale problemen? Daar haak ik af.” Hij zegt dat terwijl twee andere vrijwilligers een laptop proberen open te maken. Een van hen is een jonge vrouw. Opvallend is dat er in Delft ook veel jonge vrijwilligers zijn. Dat was een bewuste keuze, vertelt Peter. “We dreigden een club van alleen gepensioneerden te worden. Daarom hebben we via sociale media nieuwe vrijwilligers geworven, ook met filmpjes waarin jonge mensen te zien waren.”

Repaircafé

Ook handig: Jafix

Lukt het niet om naar een repaircafé te gaan? Of is er geen repaircafé bij jou in de buurt? Kijk dan eens op de website van Jafix. Op dit gratis reparatieplatform vertel je zelf wat er kapot is. Je kunt ook een foto toevoegen. Daarna krijg je advies over de reparatie. Ook zie je of repareren de moeite waard is of dat vervangen toch een betere keuze is. Wil je het apparaat laten repareren? Dan helpt Jafix je een reparateur in de buurt te vinden. Ga je liever zelf aan de slag? Dan vind je op de website stap-voor-staphandleidingen voor veel reparaties.

Ga voor meer informatie naar www.jafix.com

Emotionele waarde

Repair Café Delft houdt bij welke spullen worden gebracht en of ze gerepareerd kunnen worden. Gemiddeld gaat 55 procent van de spullen weer werkend mee naar huis. Ongeveer 25 procent is deels gerepareerd of gaat mee met een advies. Bijvoorbeeld omdat er eerst een onderdeel besteld moet worden of omdat een goede schoonmaakbeurt het probleem oplost. Zo'n 20 procent is niet meer te repareren. Die spullen moeten naar de milieustraat of een ander inleverpunt. De meeste bezoekers komen met een koffiezetapparaat: bijna 11 procent. Daarna volgen stofzuigers (6 procent) en lampen (5 procent). Ook cd- en dvd-spelers, broeken en

“
**Weggooien en
vervangen?
Dat is toch
zonde!**

klokken of wekkers worden vaak gerepareerd. “Soms hebben spullen vooral een emotionele waarde, vertelt Floris. “Mensen komen met een apparaat dat al jaren in de familie is en na een reparatie weer mee kan. Of met oud speelgoed, zoals een pop die een nieuw lijfje nodig heeft. En heel soms komt iemand vooral voor de gezelligheid.”

Drukke reparatiedag

Aan het einde van de dag zijn er 48 reparaties uitgevoerd. Daarvan zijn er 27 gelukt. Tien reparaties zijn deels gelukt, tien zijn niet gelukt en één apparaat ging met een advies weer mee naar huis. Vijf mensen kwamen niet opdagen en vier bezoekers liepen zonder afspraak bin-

nen. Niet elk repaircafé heeft zoveel ruimte, vrijwilligers of bezoekers. Veel repaircafés worden georganiseerd door een kleine groep vrijwilligers. Peter: “We hebben inmiddels zelfs een wachtlijst voor vrijwilligers. Anders kost de organisatie te veel tijd. Het moet kleinschalig blijven, anders gaan we ten onder aan ons eigen succes.” ■

Waar vind ik een repaircafé?

Repaircafés zijn er over de hele wereld. In Nederland zijn het er extra veel, omdat het concept hier is ontstaan. Veel repaircafés vind je op de website **Repaircafe.org**. Zoek je een repaircafé bij jou in de buurt? Kijk dan op de kaart op de website. Niet alle repaircafés staan daar vermeld. Kijk daarom ook eens op Facebook of in de wijkkrant of er bij jou in de buurt een repaircafé is.